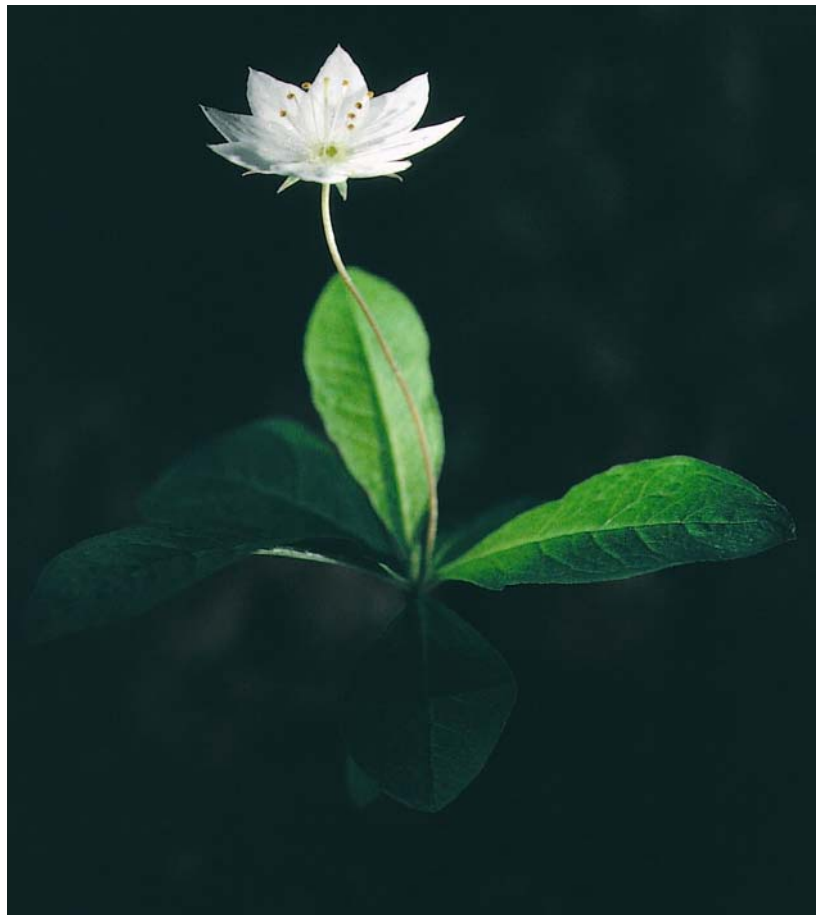

***Ej verkställda beslut och domar samt
avslagsbeslut trots bedömt behov,
enligt LSS och SoL***

Rapportnamn: *Ej verkställda beslut och domar samt avslagsbeslut trots bedömt behov, enligt LSS och SoL – uppföljning 2004*

Utgivare: Samhällsbyggnadsavdelningen Sociala enheten, Länsstyrelsen Värmlands län, 651 86 Karlstad.

Hemsida: www.s.lst.se

Rapport 2005:15 Dnr.701-13107-2004

Juli 2005

Rapporten sammanställd av Christina Berndtsson och Else Danielsson Gustafson

Förord

Länsstyrelserna och Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att följa utvecklingen vad gäller ej verkställda beslut och domar enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). Den fjärde nationella uppföljningen färdigställs för närvarande och kommer att redovisas till regeringen senast den 31 augusti 2005.

I denna rapport redovisas resultatet av kartläggningen i Värmlands län av antal beslut och domar som ej var verkställda den 31 december 2004 samt antalet avslagsbeslut trots bedömt behov under 2004. Kartläggningen har även omfattat ålägganden om särskild avgift enligt 28 a § LSS och 16 kap. 6 a § SoL.

Uppdraget har genomförts inom ramen för socialstyrelsens och länsstyrelserna gemensamma program för social tillsyn.

Thomas Larsson
socialdirektör

Innehållsförteckning

1. Länsstyrelsens sammanfattande kommentarer	5
2. Bakgrund.....	7
3. Metod.....	7
4. Funktionshinder enl. LSS	8
4.1 Ej verkställda beslut	8
4.2 Ej verkställda domar.....	9
4.3 Avslagsbeslut trots bedömt behov.....	9
4.4 Rådgivning och annat personligt stöd enl. 9 § p.1.....	9
4.5 Flickor/pojkar resp. kvinnor/män.....	9
5. Äldre över 65 år enl. SoL.....	10
5.1 Ej verkställda beslut.....	10
5.2 Ej verkställda domar.....	11
5.3 Avslagsbeslut trots bedömt behov.....	11
5.4 Kvinnor resp. män.....	12
6. Uppföljning av ej verkställda beslut enl. LSS och SoL under 2003.....	13
6.1 Tid för verkställighet enl. LSS	13
6.2 Tid för verkställighet enl. SoL.....	14
7. Beviljats men inte fått, SOU 2004:118.....	15

1. Länsstyrelsens sammanfattande kommentarer

Länsstyrelsen har gjort kartläggningen av antalet ej verkställda beslut och domar enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) sedan 1999 och en generell bild är att antalet domar som inte verkställs har minskat under dessa fem år.

Sedan 2003 följer Länsstyrelsen upp ej verkställda domar genom att tillställa de kommuner som är föremål för granskning en yttranderemiss, där kommunen tillfrågas om domen är verkställd. Vid årsskiftet 2004/2005 fanns det två domar enligt LSS i två kommuner i länet som inte hade verkställts och en av domarna var från 2003. Den enskilde hade erbjudits insats av kommunen vid två tillfällen, men tackat nej. Den andra domen enligt LSS var från december 2004 och enligt kommunens redovisning verkställdes domen den 1 mars 2005. Domarna avsåg insatsen bostad med särskild service för vuxna. Vid motsvarande granskning 2003 fanns det tre domar enligt LSS som inte hade verkställts.

Vidare fanns det vid årsskiftet 2004/2005 fem domar enligt SoL i fyra kommuner i länet som inte hade verkställts. Samtliga domar verkställdes inom tre månader och avsåg insatsen särskilt boende. Vid motsvarande granskning 2003 fanns det fyra domar enligt SoL som inte hade verkställts.

Antalet ej verkställda beslut har ökat under de senaste åren. Vid årsskiftet 2004/2005 fanns det 70 beslut enligt LSS som inte var verkställda och i jämförelse med 2003 års granskning var resultatet detsamma. Av 2004 års redovisning framkom att i åtta beslut hade de enskilda erbjudits insatser, men tackat nej och i 54 beslut hade kommunerna inte erbjudit någon annan insats i avvaktan på att de skulle verkställas. I resterande åtta beslut hade insatserna inte verkställts på grund av rekryteringsproblem som att ledsagare/kontaktperson sagt upp sig eller att den enskilde sagt upp sin ledsagare/kontaktperson. De mest förekommande insatser som inte hade kunnat tillhandahållas var kontaktperson, ledsagarservice, korttidsvistelse och daglig verksamhet.

Vid årsskiftet 2004/2005 fanns det 103 beslut enligt SoL som inte hade verkställts och vid motsvarande uppföljning 2003 var det en ökning med tre beslut. Vid årets uppföljning hade 17 personer erbjudits insats men tackat nej och anmärkningsvärt är att 79 personer inte hade erbjudits någon insats alls. Av resterande sju beslut framkom ingen redovisning från kommunerna. Den mest förekommande insatsen var plats i särskilt boende. Några av kommunerna angav att det pågick ombyggnation eller omdisponering av boendeplatser.

Vid årets granskning av avslag trots bedömt behov fanns det inga avslagsbeslut enligt LSS. Vid 2003 års granskning fanns det två avslagsbeslut enligt LSS. Inom SoL var det fem avslag trots bedömt behov och vid motsvarande granskning 2003 fanns det sju avslagsbeslut.

Landstingets LSS-funktion som erbjuder insatser enligt 9 § p.1 LSS, Råd och stöd, uppger att det under 2004 inte förekommit vare sig ej verkställda beslut, domar eller avslagsbeslut trots bedömt behov.

I särskild ordning har Länsstyrelsen följt upp ej verkställda beslut från 2003 och resultatet visar att av 70 ej verkställda beslut enligt LSS var 25 beslut ej verkställda, åtta beslut verkställda inom

tre månader, 14 beslut mellan fyra månader upp till 12 månader och 23 beslut verkställdes efter 12 månader.

När det gäller insatser enligt SoL visade resultatet att av 100 ej verkställda beslut var sex beslut ej verkställda, 39 beslut inom tre månader, 43 beslut mellan fyra månader upp till 12 månader och fyra beslut verkställda efter tolv månader. Åtta personer hade avlidit.

Beslut om bistånd och insats samt beslut av domstol gäller omedelbart. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det mycket otillfredsställande att så många gynnande beslut inte verkställs. Ett gynnande beslut skall omedelbart verkställas enligt sin lydelse. Men det ligger i sakens natur att vissa insatser är av den beskaffenheten att kommunen måste få ett visst rådrum. Det kan vara svårt för kommunen att omedelbart kunna tillhandahålla en bostad med särskild service för funktionshindrade eller särskilt boende för äldre.

Enligt JO måste en viss fördröjning accepteras när det gäller verkställighet av en bostad, men dröjsmålet måste då vara relaterat till den enskildes behov. JO har i beslut 2000-09-06 fastslagit att om någon enskild har rätt till bistånd enligt SoL eller insats enligt LSS så bör ansökan ändå avslås om ett bifallsbeslut inte kan verkställas omedelbart eller inom rimlig tid. Innebörden av omedelbar verkställighet är alltså i princip att ett beslut skall verkställas direkt. Huvudregeln inom all socialtjänst är att alla beslut skall verkställas omedelbart. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det angeläget att dokumentera planerad verkställigheten av ett beslut med datum. Detta för att inte ställa den enskilde i en rättsosäker situation.

Resultatet visar på vikten av att kommunerna planerar för att kunna tillgodose framtida stöd och servicebehov. Resursbrist eller rekryteringsproblem är inte en godtagbar grund enligt SoL. Länsstyrelsen har, enligt tillägg i 26 § LSS och 13 kap 2 § SoL, i uppdrag att verka för att kommunerna planerar för att tillgodose de behov som redan föreligger och framtida behov av insatser för äldre- och funktionshindrade personer.

2. Bakgrund

Regeringen följer utvecklingen av kommunernas äldreomsorg samt insatser för personer med funktionshinder. Därför har Länsstyrelserna tillsammans med Socialstyrelsen fått i uppdrag att kartlägga antalet ej verkställda beslut och domar samt avslagsbeslut trots bedömt behov för år 2004. De lagrum som är aktuella är 4 kap.1 §, socialtjänstlagen (SoL) och 9 §, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Socialstyrelsen och länsstyrelserna har från år 2000 fått regeringsuppdrag att undersöka hur äldre och funktionshindrade personers behov av bistånd/insatser tillgodoses i respektive län och för hela riket. Länsstyrelsen i Värmland har sedan 1996 vid flera tillfällen följt upp antal gynnande domar enligt dåvarande omsorgslagen (OL) och nuvarande LSS och från 1998 även gynnande domar enligt SoL. Från 1999 har uppföljningen även gällt ej verkställda beslut enligt LSS och SoL och från 2001 avslagsbeslut trots bedömt behov.

Den 1 juli 2002 infördes nya bestämmelser om sanktionsavgifter mot kommunalt domstolstrots enligt LSS och SoL. Detta innebär att en kommun eller ett landsting som underlåter att utan oskäligt dröjsmål tillhandahålla en insats enligt 9 § LSS respektive 4 kap. 1 § SoL, som någon är berättigad till enligt domstols avgörande, skall åläggas att betala en särskild avgift (28 § LSS och 16 kap. §§ 6 a-d SoL). Frågor om sådan särskild avgift prövas av Länsrätten, efter ansökan av Länsstyrelsen. Den särskilda avgiften skall fastställas till lägst tio tusen kronor och högst en miljon kronor. Länsstyrelsen följer kontinuerligt upp de domar som utfallit gynnande för den enskilde i beslut enligt LSS respektive SoL.

3. Metod

Vid årets uppföljning har fyra olika enkäter skickats till länets kommuner i början av december 2004. De fyra enkäterna var;

- Förekomst av ej verkställda beslut och domar den 31 december 2004 samt avslagsbeslut under år 2004, trots behov, enligt LSS och SoL
- Ej verkställt beslut 31 december 2004
- Ej verkställd dom 31 december 2004 samt
- Avslagsbeslut trots bedömt behov under år 2004

Samtliga kommuner i länet har besvarat enkäten.

Resultatet av enkätundersökningen har redovisats till Socialstyrelsen som i sin tur kommer att redovisa det rikstäckande resultatet i en särskild rapport till regeringen. I slutet av augusti 2005 kommer Socialstyrelsens nationella rapport om ej verkställda beslut och domar att vara klar. Rapporten kommer att publiceras på Internet och kan då hämtas på Socialstyrelsens och länsstyrelsernas hemsidor.

4. Funktionshinder enligt LSS

4.1 Ej verkställda beslut

Tabell 1.

Kommuner	9:2	9:3	9:4	9:5	9:6	9:7	9:8	9:9	9:10	Totalt
Arvika	0(0)	8(2)	8(5)	0(0)	2(1)	0(0)	0(0)	0(0)	2(0)	20(8)
Eda	0(0)	0(2)	2(3)	0(0)	0(4)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	2(9)
Filipstad	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(1)	0(0)	0(0)	0(0)	1(0)	1(1)
Forshaga	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(1)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(1)
Grums	0(0)	0(0)	3(1)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	3(1)
Hagfors	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)
Hammarö	0(0)	0(0)	1(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(3)	1(3)
Karlstad VOF	0(0)	11(10)	3(5)	0(2)	5(3)	0(0)	4(0)	0(3)	7(9)	30(32)
Karlstad ASP	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(1)	0(1)
Kil	0(0)	0(0)	0(2)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(2)
Kristinehamn	0(0)	0(0)	0(2)	0(0)	0(1)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(3)
Munkfors	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)
Storfors	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)
Sunne	0(0)	0(0)	0(1)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(1)
Säffle	1(0)	1(1)	8(5)	0(0)	3(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	13(6)
Torsby	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)
Årjäng	0(0)	0(1)	0(1)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(2)
Totalt	1(0)	20 (16)	25 (25)	0 (2)	10 (11)	0(0)	4 (0)	0 (3)	10 (13)	70 (70)

Anm. Fjölårets siffror inom parentes.

VOF- Vård- och omsorgsförvaltningen, ASP- Avdelningen för socialpsykiatri

Insatserna enligt 9 § LSS:

§ 9:2 *Biträde av personlig assistent*

§ 9:3 *Ledsagarservice*

§ 9:4 *Kontaktperson*

§ 9:5 *Avlösarservice i hemmet*

§ 9:6 *Korttidsvistelse utanför det egna hemmet*

§ 9:7 *Korttidsstillsyn för skolungdom över 12 år*

§ 9:8 *Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar*

§ 9:9 *Bostad med särskild service för vuxna*

§ 9:10 *Daglig verksamhet*

Länsstyrelsens iakttagelser

2004-12-31 fanns det 70 ej verkställda beslut i sju av länets kommuner. De mest förekommande insatser som inte hade kunnat tillhandahållas var i nämnd följd kontaktperson, ledsagarservice, korttidsvistelse och daglig verksamhet. Anledningen till varför insatserna inte verkställdes var på grund av rekryteringsproblem, t ex att kontaktpersonen hade sagts upp av den enskilde, insatsen hade avslutats av andra orsaker eller att kontaktpersonen/ledsagaren sagt upp sig själv.

Kommunerna Arvika, Karlstad och Säffle hade flest antal ej verkställda beslut och i Arvika och Säffle har antalet ej verkställda beslut mer än fördubblats. I tio av länets kommuner fanns det inga ej verkställda beslut vid granskningstillfället.

Vid motsvarande granskning 2003 fanns det 70 ej verkställda beslut i tretton av länets kommuner.

4.2 Ej verkställda domar

Tabell 2.

Kommuner	9:3	9:9	Erbjuden insats men tackat nej	Verkställighet angivet
Karlstad		1(2)	2003-11-14 och 2003-12-04	
Säffle	(1)	1		2005-03-01
Totalt	(1)	2		

Anm. Fjolårets siffror inom parentes

Länsstyrelsens iakttagelser

Det fanns vid granskningstillfället två domar i två kommuner i länet som inte hade verkställts. Kommunerna var Karlstad och Säffle. Anledningen till varför domen i det ena fallet inte hade verkställts var att den enskilde tackat nej två gånger. Domarna avsåg bostad med särskild service för vuxna.

Vid motsvarande uppföljning 2003 fanns det tre domar i två kommuner i länet som inte hade verkställts. Kommunerna var även vid detta tillfälle Karlstad och Säffle och domarna avsåg insatserna ledsagarservice och bostad med särskild service för vuxna.

4.3 Avslagsbeslut trots bedömt behov

Vid årets uppföljning fanns inga avslagsbeslut trots bedömt behov. Vid motsvarande uppföljning 2003 fanns det två avslagsbeslut trots bedömt behov och kommunerna var Karlstad och Säffle.

4.4 Rådgivning och annat personligt stöd enl. 9 § p.1

Landstingets LSS-funktion som erbjuder insatser enligt 9 § p.1 LSS "Rådgivning och annat personligt stöd" uppgav att det inte fanns vare sig ej verkställda beslut eller domar 2004. Vid motsvarande uppföljning 2003 var resultatet detsamma.

4.5 Flickor/pojkar resp. kvinnor/män

Tabell 3. Könsfördelning utifrån domar, beslut och avslagsbeslut
Barn och unga 0-22 år Vuxna över 23 år

	Flickor	Pojkar	Kvinnor	Män	Totalt
Domar	0 (0)	0 (0)	0 (1)	2 (2)	2 (3)
Beslut	17 (9)	18 (18)	15 (15)	20 (28)	70 (70)
Avslag	0 (0)	0 (0)	0 (1)	0 (1)	0 (2)
Totalt	17 (9)	18 (18)	15 (17)	22 (31)	72 (75)

Anm. Fjolårets siffror inom parentes

Länsstyrelsens iakttagelser

Könsfördelning utifrån ej verkställda beslut visade att det var något flera pojkar och män än det var flickor och kvinnor. Vid fjolårets uppföljning var det dubbelt så många pojkar och män som flickor och kvinnor som hade beslut som inte var verkställda.

Av Socialstyrelsens rapport *Jämställd socialtjänst? Könsperspektiv på socialtjänsten* (2004-103-2) framgår att funktionshindrade personer förefaller i forskning och studier vara "könslösa" och deras levnadsförhållanden anses påverkas främst av deras funktionshinder. Vidare framgår det i rapporten att när det gäller personer under 23 år är antalet pojkar som får insatser enligt LSS i klar övervikt. Statistiskt visar det att pojkar har större och mer omfattande funktionshinder än flickor.

5. Äldre över 65 år enligt SoL

5.1 Ej verkställda beslut

Tabell 4.

Kommuner	Särsk. boende	Korttidsboende i särskild boendeform	Hjälp i hemmet	Dagverksamhet	Annat	Totalt
Arvika	5 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)	6 (1)
Eda	1 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)
Filipstad	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Forshaga	8 (3)	0 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	8 (4)
Grums	6 (6)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	6 (6)
Hagfors	16 (12)	2 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	18 (12)
Hammarö	4 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (0)
Karlstad VOF	6 (24)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	6 (24)
Karlstad ASP	1	0	0	0	0	1
Kil	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Kristinehamn	14 (23)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	14 (23)
Munkfors	3 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (0)
Storfors	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Sunne	7 (6)	2 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	9 (6)
Säffle	2 (3)	0 (0)	0 (0)	6 (0)	8 (7)	16 (10)
Torsby	11 (13)	0 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	11 (14)
Årjäng	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Totalt	84 (91)	4 (2)	0 (0)	6 (0)	9 (7)	103 (100)

Anm. Fjolårets siffror inom parentes

VOF- Vård- och omsorgsförvaltningen, ASP- Avdelningen för socialpsykiatri

Länsstyrelsens iakttagelser

2004-12-31 fanns det 103 ej verkställda beslut i tolv kommuner i länet. 84 ej verkställda beslut rörde insatsen särskilt boende. Kommunerna Hagfors, Kristinehamn, Säffle och Torsby hade mer än tio ej verkställda beslut. Hagfors kommun har ökat med sex ej verkställda beslut sedan föregående års uppföljning. Det har pågått en ombyggnation av Bellmansgården i Hagfors kommun som startade 2003 och har pågått under hela 2004 och första etappen beräknas vara klar våren 2005. Etapp två kommer att pågå till våren 2006. Därav är boendeplatserna reducerade för tillfället och besluten inte verkställda i tid.

I Säffle kommun har det också ökat med sex ej verkställda beslut och insatserna det gäller är dagverksamhet och trygghetslarm. Särskilt anmärkningsvärt är att insatsen trygghetslarm inte har kunnat verkställas omedelbart.

Vid motsvarande uppföljning 2003 fanns det 100 ej verkställda beslut i nio av länets kommuner. Kommunerna Filipstad, Kil, Storfors och Årjäng har vid båda uppföljningstillfällena inga ej verkställda beslut.

5.2 Ej verkställda domar

Tabell 5.

Kommuner	Särskilt boende
Hagfors	1
Munkfors	1
Säffle	2
Torsby	1
Totalt	5 (4)

Anm. Fjolårets siffror inom parentes.

Länsstyrelsens iakttagelser

Det fanns vid granskningstillfället fem ej verkställda domar i fyra kommuner i länet. Kommunerna var Hagfors, Munkfors, Säffle och Torsby. Vid motsvarande uppföljning 2003 fanns det fyra ej verkställda domar i länet i kommunerna Arvika, Grums, Hammarö och Kristinehamn. Domarna gäller insatsen särskilt boende.

5.3 Avslagsbeslut trots bedömt behov

Tabell 6.

Kommune r	Särskilt boende
Hammarö	3 (1)
Hagfors	2(1)
Totalt	5 (2)

Anm. Fjolårets siffror inom parentes

Länsstyrelsens iakttagelser

Det fanns vid granskningstillfället fem avslagsbeslut trots bedömt behov och kommunerna var Hammarö och Hagfors. Insatserna rörde särskilt boende.

Vid motsvarande uppföljning 2003 fanns det också två avslagsbeslut trots bedömt behov och kommunerna var Hammarö och Sunne.

5.4 Kvinnor respektive män

Tabell 7. Könsfördelning utifrån domar, beslut och avslag trots bedömt behov.

	Kvinnor	Män	Totalt
Domar	4 (2)	1 (2)	5
Beslut	67 (67)	36 (33)	103
Avslag	2 (1)	3 (1)	5
Totalt	73 (70)	40 (36)	113

Anm. Fjölårets siffror inom parentes

Länsstyrelsens iakttagelser

Könsfördelning utifrån ej verkställda beslut avsåg nästan dubbelt så många kvinnor som män. När det gäller domar dominerade kvinnorna och vid avslagsbeslut trots bedömt behov var könsfördelningen ungefär lika.

Av Socialstyrelsens rapport *Jämställd socialtjänst? Könsperspektiv på socialtjänsten* (2004-103-2) framgår att det finns fler kvinnor än män över 65 år och äldre och med ökad ålder ökar andelen kvinnor. Männens kortare medellivslängd och att gifta kvinnor i regel är yngre än sina män leder till tydliga könsskillnader i boendet.

6. Uppföljning av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL under 2003

Länsstyrelsen har i särskild ordning följt upp socialnämndernas handläggning av de gynnande beslut som inte var verkställda under år 2003. Vid 2004 års granskning fanns det 70 beslut enl. LSS och 100 beslut enl. SoL som inte hade verkställts. Mot bakgrund av ovanstående har Länsstyrelsen för första gången följt upp hur många av dessa beslut som var verkställda i december 2004.

6.1 Tid för verkställighet enl. LSS

Tabell 8.

Kommun	< 3 mån	> 3 mån	> 12 mån	Ej verkställda beslut
Arvika	0	5	1	2 (rekryteringsproblem)
Eda	0	1	8	
Filipstad	1	0	0	
Forshaga	0	1	0	
Grums	1	0	0	
Hagfors	0	0	0	
Hammarö	0	0	0	3 (en person flyttat, en tackat nej och en fått annan insats)
Karlstad	5	6	7	1 (flyttat) 12 (tackat nej) 2 (spec. önskemål)
Karlstad Asp	0	0	1	
Kil	0	0	2	
Kristinehamn	1	1	0	1 (behovet upphört enl. god man)
Munkfors	0	0	0	
Storfors	0	0	0	
Sunne	0	0	1 (8år)	
Säffle	0	0	2 (8 år, 11 år)	3 (en vill inte ha insats, en pågår rekrytering och en ingen kommentar)
Torsby	0	0	0	
Årjäng	0	0	1 (4 år)	1 (pågår rekrytering av kont. person)
Totalt	8	14	23	25

Länsstyrelsens iakttagelser

Av redovisningen från Karlstads kommun framgår att av angivna 15 ej verkställda beslut har 12 personer antingen tackat nej till erbjudanden och/eller förklarat att de inte längre är intresserade av insatsen. Två personer har så specificerade önskemål om daglig verksamhet att det är svårt att tillgodose dem. En person har flyttat till annat län.

I de fall där tiden för verkställighet är flera år har insatsen varit verkställd en tid, kontaktperson/ledsagare har slutat och rekrytering pågår.

Säffle kommun anger i ett av fallen att den enskilde sagt upp insatsen kontaktperson och att det inte var aktuellt med ny ansökan.

6.2 Tid för verkställighet enl. SoL

Tabell 9.

Kommun	< 3 mån	> 3 mån	> 12 mån	Ej verkställda beslut
Arvika	0	0	0	
Eda	0	0	0	
Filipstad	0	0	0	
Forshaga	1	2	0	
Grums	2	2	0	1 (ansökan återtagen)
Hagfors	0	6	3	3 1 (ansökan återtagen)
Hammarö	0	0	0	
Karlstad	14	4	0	3 (tackat nej)
Karlstad Asp	0	0	0	
Kil	0	0	0	
Kristinehamn	10	12	0	
Munkfors	0	0	0	
Storfors	0	0	0	
Sunne	2	3	1	1 (tackat nej)
Säffle	10	0	0	
Torsby	0	14	0	
Årjäng	0	0	0	
Totalt	39	43	4	6

Anm. Åtta personer har avlidit

Länsstyrelsens iakttagelser

Säffle kommun hade sju larm som inte hade verkställts omedelbart. I Hagfors kommun fanns det vid granskningen tre beslut som inte var verkställda och insatsen rör särskilt boende. Anledningen är en pågående ombyggnation av Bellmansgården i kommunen. Ombyggnationen sträcker sig mellan åren 2003 till 2006.

7. Beviljats men inte fått - utredningen om verkställighet av vissa gynnande kommunala beslut, SOU 2004:118

Regeringen har tagit initiativ till en utredning och genom beslut den 24 juli 2003 bemyndigade Regeringen stadsrådet Andnor att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda frågan om kommuners och landstings underlåtenhet att verkställa egna beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessutom föreslås lämpliga åtgärder för att motverka denna underlåtenhet. Som särskild utredare förordnades den 2 oktober 2003 före detta justitieombudsmannen Jan Pennlöv.

Utredningen har under sitt arbete sammanträffat med ett flertal myndigheter, organisationer och övriga som på olika sätt berörs av de förslag som utredningen lämnar i betänkandet samt genomfört en enkätundersökning.

Utredningen har kommit fram till bl.a. följande förslag:

- Bättre handläggning av ärenden för att höja rättssäkerheten för de personer som ansöker om bistånd och insatser.
- Bättre samverkan och planering mellan berörda förvaltningar i kommunerna och att kommunernas övergripande boendeplanering beaktar behoven hos äldre och funktionshindrade.
- En ökad användning av individuell plan enligt 10 § LSS för att underlätta planering av framtida insatser från kommuner och landsting.
- Nämnden skall till länsstyrelsen och revisorerna rapportera alla gynnande nämndbeslut om insatser enligt 4 kap. 1 § SoL eller 9 § LSS som inte har verkställts inom två månader från och med dagen för beslutet.

Med utgångspunkt från förslaget ovan gällande bättre handläggning av ärenden för att höja rättssäkerheten, föreslås i utredningen att länsstyrelsen ges en aktiv roll gällande vägledning och utbildning för kommunernas handläggare samt att bevaka den enskildes rätt utifrån tillsynsinstrumentet.

Resultatet av remissomgången behandlas för närvarande i regeringskansliet och bestämmelsen föreslås träda i kraft den 1 juli 2006. Bestämmelsen kommer att innebära lagändringar i kommunallagen, socialtjänstlagen och LSS.

**Länsstyrelsen
Värmland**

Rapport 2005:15

ISSN:0284-6845

Adress: 651 86 Karlstad

Hemsida: www.s.lst.se